

1. UVOD

Prekršaji protiv javnog reda i mira su takva djela kojima se na nedopušten način remeti mir, rad ili normalan način života stanovnika, ometa kretanje na ulicama i drugim javnim mjestima ili ometa ostvarivanje prava i dužnosti stanovnika, vrijeđa moral, ometa vršenje zakonitih mjera državnih organa i službenih lica, ugrožava opšta bezbjednost ljudi i imovine ili se na drugi način narušava javni red i mir građana.

Izvršenje ovih propisa i sistema rješava se zakonom iz ove oblasti, dok je Prekršajno pravo grana prava koja posebno analizira ove pojmove. Kako bi se kvalitetno djelovalo na zakonske odredbe u dijelu javnog reda i mira, zakonom su jasno propisane kazne i zaštitne mjere za počinjene prekršaje iz ovog domena.

Stvaranjem stanja nepovredivosti i neugroženosti javnog reda i mira stvaraju se i uslovi bitni za miran život i rad građana. Javni red i mir jeste stanje koje odbacuje ekscese i sukobe, a postupnje kojim se javni red i mira narušava ili ugrožava izaziva i traži intervenciju društvene zajednice, odnosno postupanje Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske i sudova koji vode prekršajni postupak i izriču prekršajne sankcije.

Prekršaji javnog reda i mira jesu postupci ali i ponašanja kojima se remeti normalan način života građana, ugrožava lična bezbjednost i imovinska sigurnost građana, remeti i onemogućava nesmetano kretanje lica na javnim mjestima, a što dovodi do uznemirenosti građana, narušavanja javnog morala, ometanja rada i izvršenja poslova službenih lica, te drugi ostali oblici narušavanja društvene discipline i mira građana.

1.1. PREDMET RADA

Predmet ovog istraživanja jeste analiza svih ključnih pojmova koji se vezuju za sisteme javnog reda i mira, narušavanja javnog reda i mira te zakonskih odredbi, sankcija te mjera kojima se štite zakonske odredbe u ovom smislu. U današnjim uslovima održavanje javnog reda i mira često predstavlja veoma težak i komplikovan zadatak. Sadašnji sistem pruža velike slobode pojedincima, njihovom izboru, načinu ponašanja, a koji su često u suprotnosti sa prihvatljivim ponašanjem i ponašanjem koje se podrazumijeva prema odredbama zakona.

Predmet ovog istraživanja podrazumijeva sljedeće tačke:

- a) Analizirati pojam, nastanak te odnos prekršajnog prava sa drugim granama prava;
- b) Ukazati na razlike između prekršaja i krivičnih djela te po tom osnovu iznijeti jasne zaključke;
- c) Ukazati na pojam javnog reda i mira;

- d) Analizirati odredbe Zakona o javnom redu i miru Republike Srpske;
- e) Jasno prikazati koji se prekršaji uzimaju u obzir kada je u pitanju sistem javnog reda i mira Republike Srpske;
- f) Analizirati sankcije za prekršaje iz domena javnog reda i mira;
- g) Analizirati i obuhvatiti pregled stanja javnog reda i mira na području CJB Istočno Sarajevo;
- h) Pokazati sisteme, načine zakonskog određenja i realno stanje u dijelu prekršaja javnog reda i mira susjednih zemalja.

1.2. CILJ RADA

Ključni cilj ovog istraživanja jeste da se sagleda stanje narušavanja javnog reda i mira na području CJB Istočno Sarajevo, ali i da se analiziraju drugi pojmovi, kako slijedi:

- Jasno obrazložiti pojam prekršaja i posebno prekršaja iz domena javnog reda i mira;
- Analizirati zakonske odredbe Republike Srpske iz ovog domena, jasno pokazati sisteme prekršaja, sankcije i zaštitne mjere u ovom smislu;
- Pokazati i analizirati stanje javnog reda i mira na području Istočnog Sarajeva i donijeti jasne zaključne po ovom pitanju;
- Pokazati stanje u poštovanju zakonskih odredbi javnog reda i mira u susjednim zemljama, ukazati na njihova stanja i predložiti zaključke do kojih se dođe na bazi istraživanja.

1.3. NAUČNE METODE

Prilikom analize i istraživanja ove teme korištene su različite naučne metode koje su pomogle da se ovaj rad uradi na kvalitetan način. Metodološka struktura koja je u ovom slučaju obuhvaćena, podrazumijeva sljedeće naučne metode:

- a) Dijalektička metoda – metoda koja se najčešće koristi u istraživačkim radovima. Predstavlja najstariju metodu koja podrazumijeva definisanje teze istraživanja, potom razrađuje istu kroz analizu, te sintezom i razlaganjem dobijenih rezultata pomaže da se donesu konačni zaključci u ovom smislu;
- b) Analiza sadržaja – ova metoda je usko povezana sa prethodnom i zajedničkim djelovanjem, odnosno zajedničkim korištenjem obje metode, dolazi se do kvalitetnih zaključaka. Analiza sadržaja se razvila kao način sređivanja kvantitativnih podataka po najrazličitijim vrstama društvenog opštenja koje u nauci obično zovemo društvenom komunikacijom. Tu se javljaju kvalitetne analize pismenih i usmenih komunikacija;